

Bemærkninger til forslaget

Enhedslisten ønsker at afskaffe satspuljen.

Først og fremmest fordi vi finder finansieringen af den dybt asocial og medvirkende til at øge den i forvejen stigende ulighed i samfundet. Puljen finansieres af pensionister, dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere og andre på overførselsindkomsterne, eftersom disse ikke reguleres for den fulde lønudvikling. Derved sækker overførselsindkomsterne bagud i forhold til den generelle indkomstudvikling i befolkningen. Derudover er det dem med de mindste indkomster, der betaler for al nyudvikling af socialpolitikken i Danmark – og det er ellers ikke, fordi denne gruppe borgere i forvejen har for meget at gøre godt med.

Samtidig cementerer satspuljen, at den socialpolitiske indsats stort set udelukkende indskrænkes til kortsigtede projekter. Det er ødelæggende for en langsigtet indsats, at man kun kan ansætte medarbejdere for 1, 2, 3 eller 4 år ad gangen, som finansieringen via satspuljen som regel begrænser sig til.

Indsats mod menneskehandel og alkoholbehandling er eksempler på problemer, der ikke løses på få år, men hvor der er behov for en langsigtet indsats. Derfor bør de også finansieres permanent på finansloven.

Derudover bliver det mere eller mindre tilfældigt, hvilke projekter og dermed hvilke målgrupper der modtager pengene. Hvor indsatsen lægges, burde afgøres ud fra et overordnet og sagligt fokus på behov, ikke ud fra, hvem der nu er bedst til at få partiernes ordførere i tale. Endelig er fordelingen af midlerne omgivet af en helt utilstedelig lukkethed og sker fuldstændig uden offentlig debat. Fordelingen foregår bag lukkede døre, og alle partierne har vetoret. Det vil sige, at puljen kun kan udmøntes, hvis samtlige af de involverede partier er enige. Fordelingen godkendes godt nok efterfølgende i Finansudvalget, men flertallet er sikret og etableret på forhånd og bag lukkede døre, så denne godkendelse er rent formel. Argumentationen for projekterne kommer sjældent frem til åben diskussion, og Folketinget har reelt ingen mulighed for at ændre i fordelingen. Dermed er den normale parlamentariske behandling og kontrol sat ud af spillet,

og der er derfor ingen mulighed for at se, hvorfor nogle får penge, og andre ikke gør.

Enhedslisten mener, at den store og gode indsats, som absolut lægges i de mange sociale og sundhedsmæssige projekter, i stedet burde figurere på finansloven. Det bør være de bredeste skuldre, der bærer de tungeste byrder, og som skal betale for samfundets sociale udfordringer, ikke dem med de laveste indkomster. Kun derved kan vi sikre den nødvendige langsigtede indsats mod menneskehandel, seksuel udnyttelse og hjemløshed og sikre bedre vilkår for de handicappede, de udviklingshæmmede, de sindslidende og de stof- og alkoholafhængige.

Der er selvfølgelig også brug for udvikling af nye forsøgsprojekter fremover. Derfor foreslår vi, at der oprettes en pulje til nye forsøgsprojekter. Denne pulje skal finansieres via finansloven. Uddelingen skal ikke foretages af politikere bag lukkede døre, men af et uafhængigt råd eller lign. efter saglige og offentligt tilgængelige kriterier. Om denne opgave skal lægges i et allerede eksisterende råd, eller der skal oprettes et nyt organ, må afklares under det lovforberedende arbejde.

Der skal sættes penge af til evaluering af forsøgsprojekterne, og der skal lægges en plan for evaluering, så det sikres, at evalueringen kan foreligge i god tid, inden de enkelte forsøgsprojekter ophører. Der bliver på den måde tid til at tage stilling til, om de enkelte forsøgsprojekter skal fortsætte som forsøgsprojekter, eller om de har været så stor en succes, at de skal gøres permanente. Det skal i den forbindelse afklares, hvordan den fortsatte finansiering skal ske, og i hvilket regi projekterne skal videreføres. Hvis evalueringen viser, at et forsøgsprojekt ikke fungerer, eller at det har opnået sit formål, og der derefter ikke længere er behov for den specifikke indsats, så lukkes forsøgsprojektet.

Forslagets forventede merudgifter vil være omkring 7,3 mia. kr. årligt i de kommende år til dels at regulere overførselsindkomsterne fuldt ud og dels at afsætte et tilsvarende beløb på finansloven til at finansiere de projekter m.v., der hidtil har været finansieret af satspuljen. Men fremover vil størrelsen af beløbet til social- og sundhedspolitiske initiativer på finansloven